

Pracovní listy k pohádce Tota lita

Ivana Hasalová

ilustrovala Dana Lédl, graficky zpracovala Lenka Volková

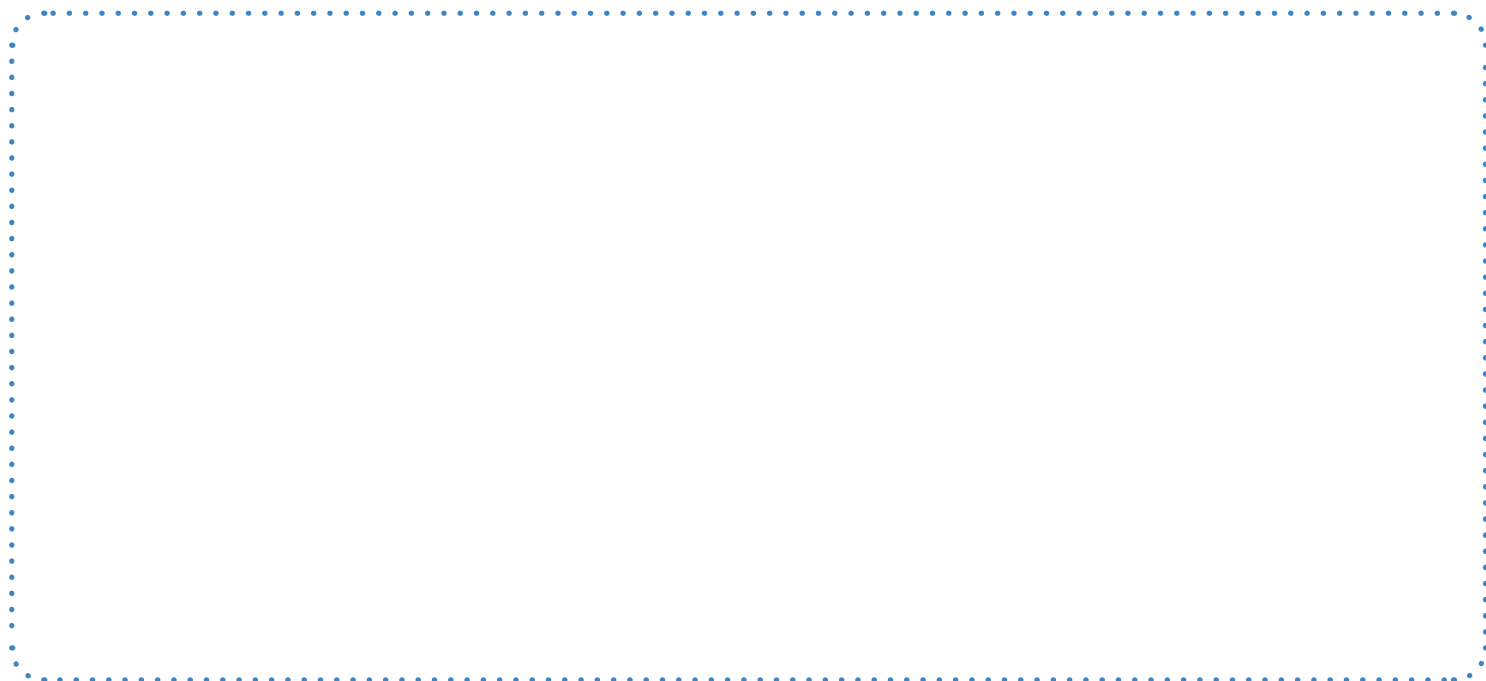
Milé děti, rodiče a prarodiče, vítejte na cestě časem, během níž společně s Totou prozkoumáte, **co znamená žít v totalitním režimu.**

Zaměříte se na to, jaký **dopad měla a má totalita na každodenní život** a jak se s ní lidé vyrovnávali.

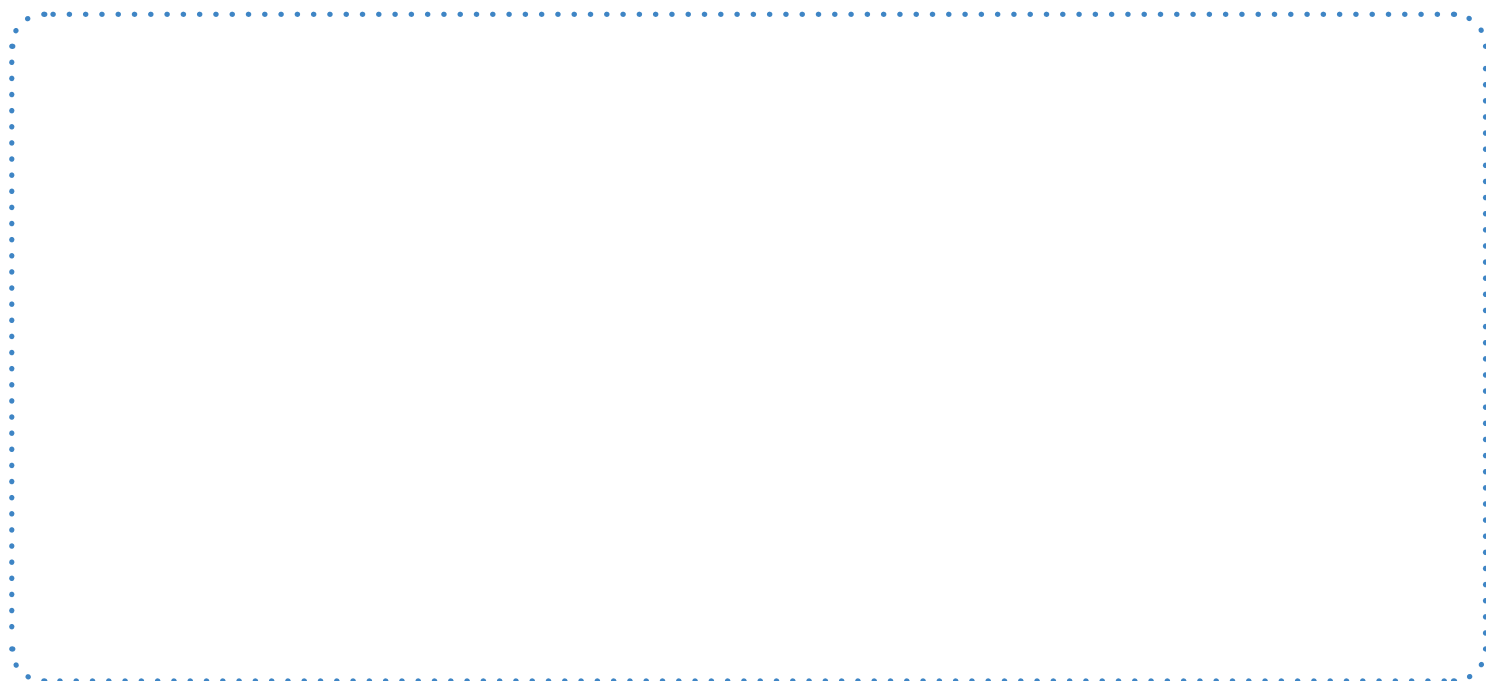
Hrdinka knihy jménem **Tota** se ráda toulá do všech směrů a světů. Chce toho co nejvíc poznat, ochutnat a seznámit se s co nejvíce lidmi, kteří na světě žijí. Ve snech se dostává do míst, která chce navštívit.

O jakých místech sníš ty? Nakresli, jak vypadá tvé vysněné místo. Jsou tam nějaké stromy, rostliny nebo zvířata?

A jak vypadá vysněné místo tvých rodičů nebo prarodičů?

Nakreslete jej společně.

**Schválně! Jsou si vaše místa podobná, nebo se liší?
Chtěli byste je navštívit společně?**

Jaký je svět, ve kterém žijete teď?

Napište společně slova, která ho vystihují.

.....

.....

.....

.....

.....

Vyprávěli ti rodiče nebo prarodiče o tom, v jaké době se žilo mnohem dříve, než jsi se narodil/a?

**Totě její dědeček vyprávěl o době jménem TOTALITA.
Slyšel/a jsi o ní někdy?**

Co je TOTALITA?

odpověď rodičů

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

odpověď prarodičů

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

co si myslíš ty

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**V totalitě vypadá vše normálně, ale lidé, kteří v ní žijí,
NEJSOU SVOBODNÍ.**

Nemohou například nahlas říkat, co si myslí, a musí se řídit pravidly, se kterými nesouhlasí. Tota se do totality vydala, protože v ní chtěla vše napravit.

My společně prozkoumáme, jak to tam mohlo vypadat, a uvidíme, co se s tím dá dělat.

Ještě předtím se ale společně zamyslete nad slovem SVOBODA. **Co pro vás znamená „BÝT SVOBODNÝ“?**

Proč je potřeba si na to odpovědět? Protože v TOTALITĚ bylo všechno **naopak**.

Představ si, že bys chtěl/a navštívit svůj vysněný svět, ale nešlo by tam vejít, protože jsou zavřené hranice. Nikdo by z toho světa nemohl jít ven ani dovnitř.

Jak by ses cítil/a?
Popiš nebo nakresli své pocity?

V TOTALITĚ většina lidí **nemohla překročit hranice** a cizinci museli mít zvláštní povolení ke vstupu. Pokud lidé snili o návštěvě nějaké země, téměř nikdy se do ní nepodívali.

Proč to tak bylo?

V TOTALITĚ **vždy vládne někdo, kdo je zaslepen mocí** a chce řídit všechny, kteří tam žijí. Vymýšlí různé zákazy a zákony, které musí všichni dodržovat.

Většinou lidé nemohou dělat, co se jim líbí.

Co rád/a děláš? A co rádi dělají tvoji rodiče a prarodiče?

V TOTALITĚ bys mnoho z těch věcí dělat **nemohl/a**.
Za pomoci písmen vylušti, co může být v TOTALITĚ zakázané.

Í K Ř T A co si myslíš.

E C O T V S T A kam chceš.

U P T I K O co chceš.

V TOTALITĚ neexistovaly pouze zákazy, ale také **nařízení, která lidé museli dodržovat**. Všichni museli poslouchat, protože se báli, co se stane, když pravidla poruší.

Možná se ptáš: Jak by se to ale mohl zlý král dozvědět?

Jednoduše. Měl své **informátory**. Proto si lidé museli dávat velký pozor na to, co říkají a dělají.

Představ si, že žiješ v zemi, kde je všechno tajné. Jak by vypadaly tvé rozhovory s kamarády nebo s rodinou?

Zkus napsat tajnou zprávu, kterou bys posílal/a svému kamarádovi, kdybys musel/a mluvit o něčem zakázaném.

Použij speciální „šifru“ (např. změň písmena nebo použij kódové slovo)!

Otázka na rodiče a prarodiče:

Chtěl vám někdy někdo vyprávět něco tajného?

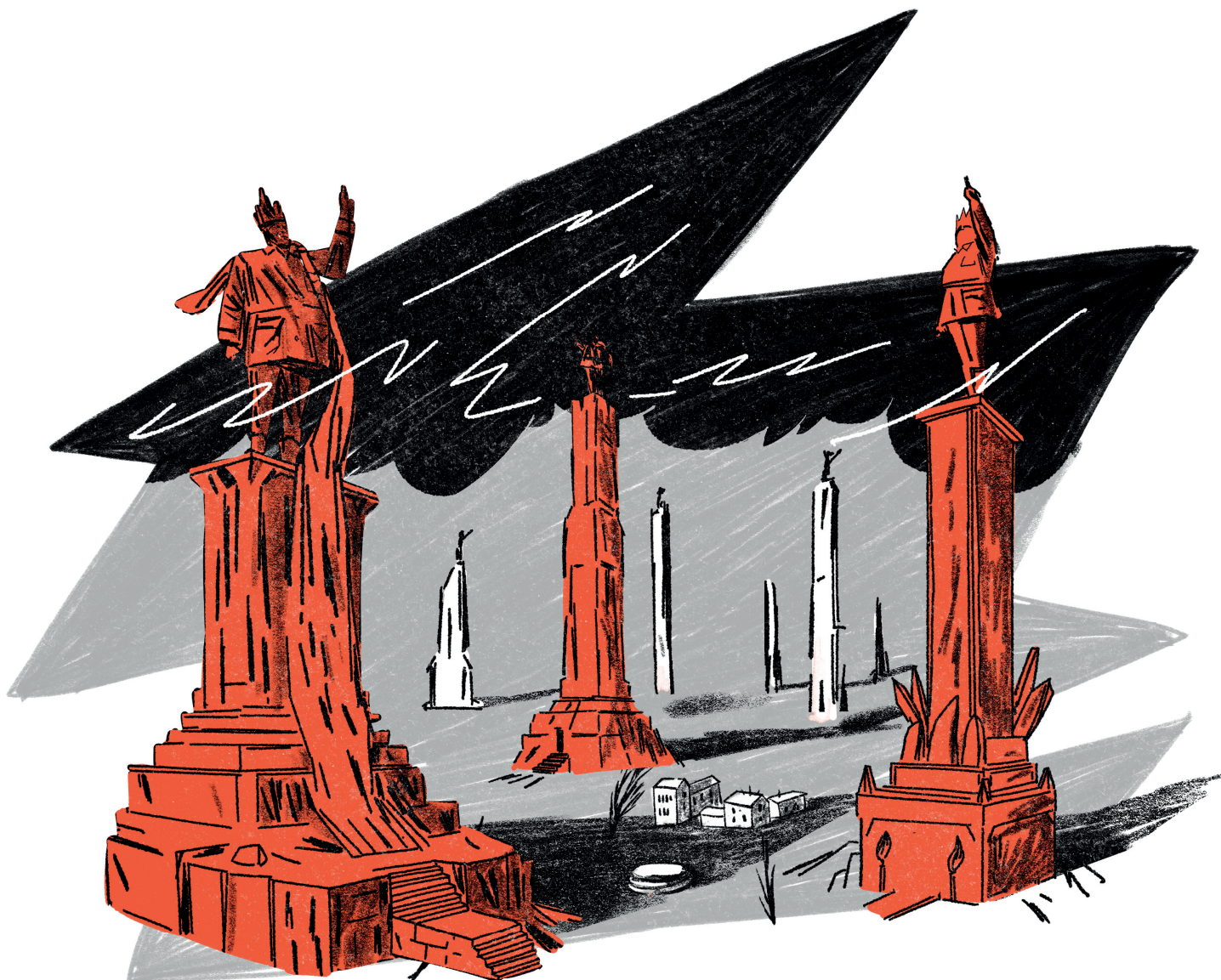
Nakreslete společně komiks k vašemu příběhu.

Kromě všech zákazů a příkazů byli lidé v totalitě nuceni **oslavovat vládu** zlého krále. Existovala umělecká díla, která mu sloužila. Například **sochy, portréty, plakáty**.

Velmi často se lidem ukazoval krásný život, který ve skutečnosti nežili. Vládnoucí režim chtěl, aby mu lidé věřili a poslouchali ho. Říkalo se tomu **PROPAGANDA**.

Zeptej se, co je to propaganda, a najdi s rodiči či prarodiči nějaký příklad (plakát, sochu...).

Co mají nalezené příklady společného? Jak na nich vypadají lidé? Co je na nich napsáno? Jaké jsou barvy takových předmětů?

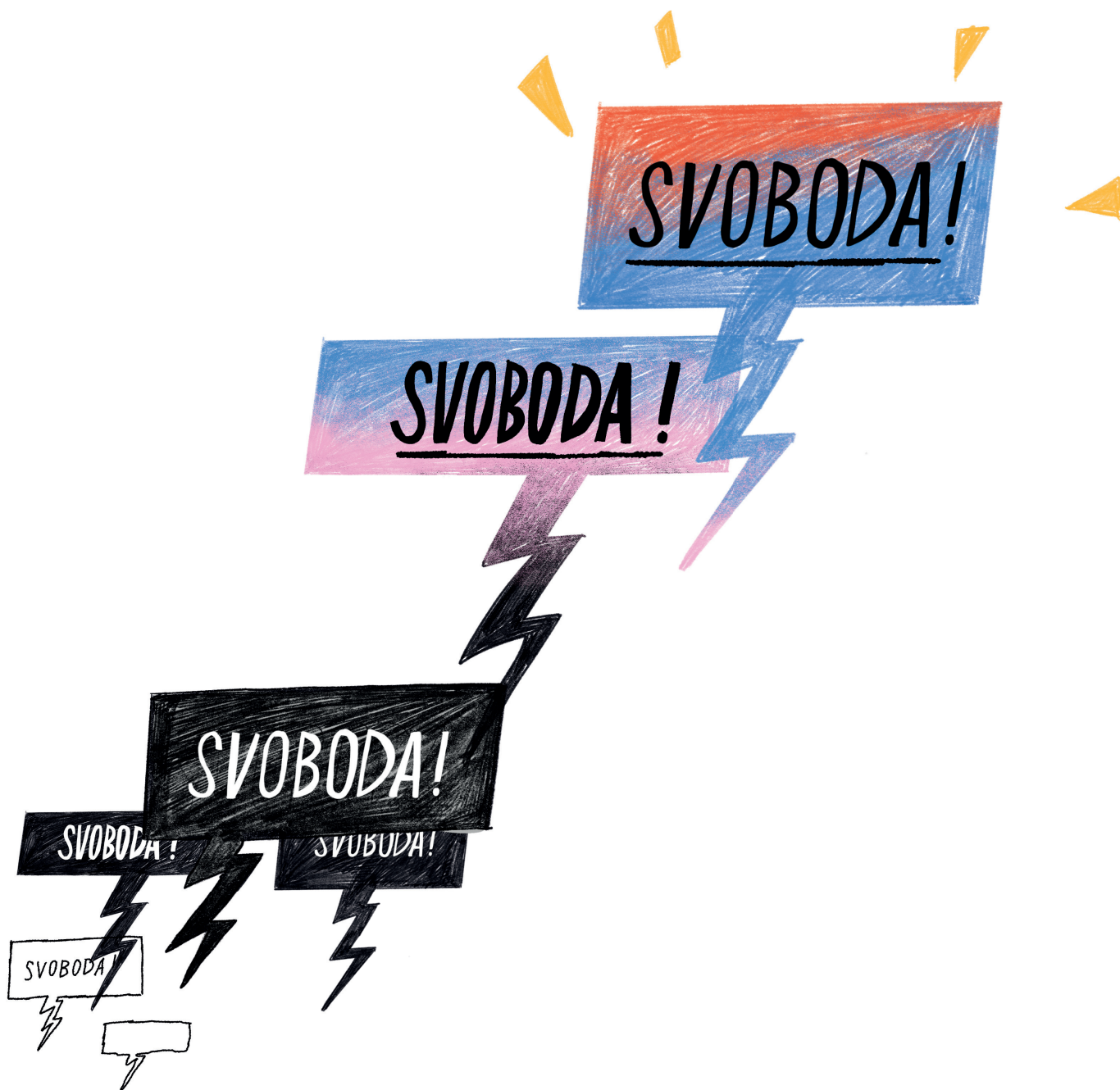

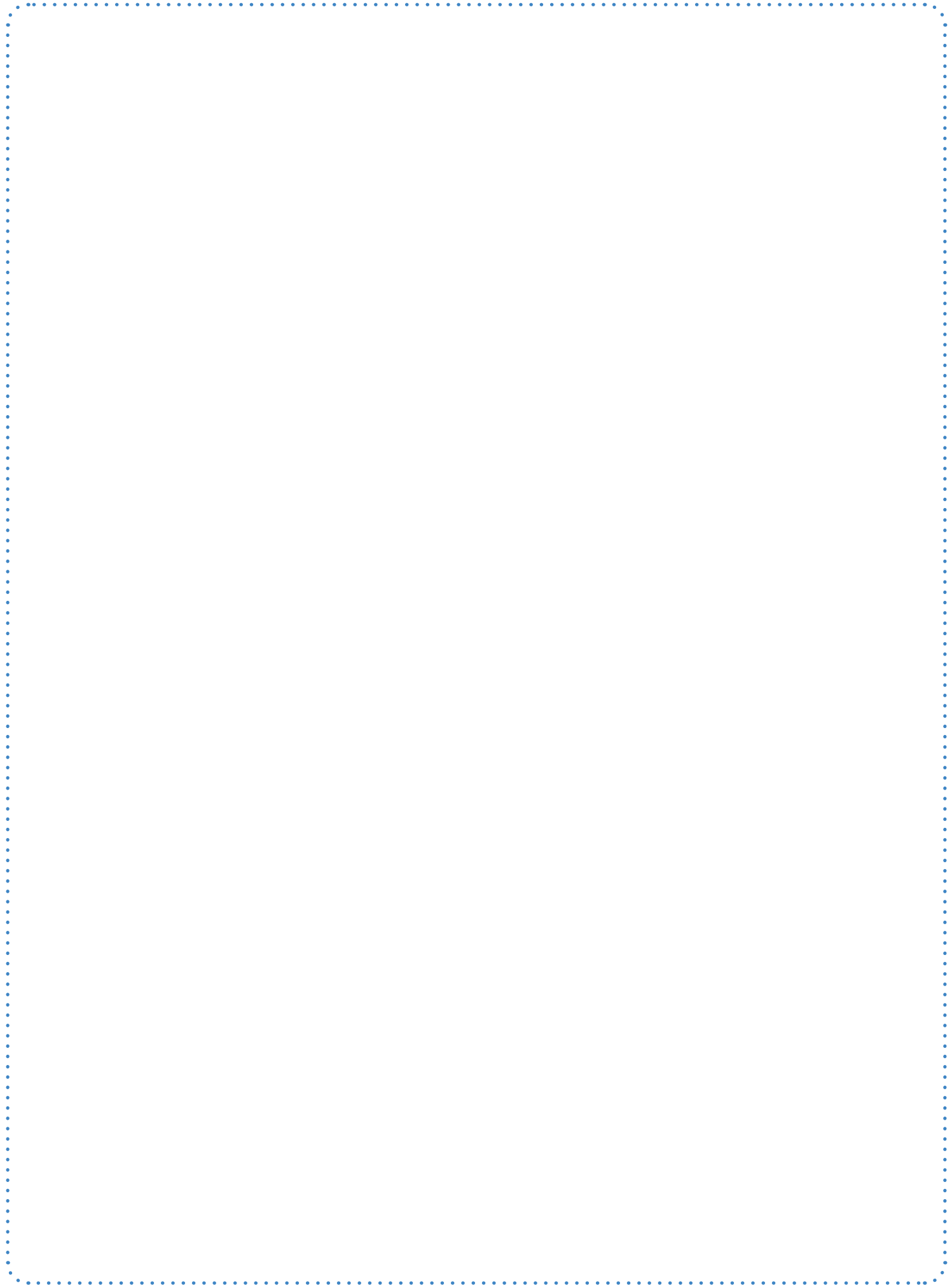
Už víš, jak může vypadat propagandistický plakát. **Ted' zkus společně s rodiči nebo prarodiči také jeden vytvořit.**

Můžete k tomu potřebovat papír, tužku, pastelky, tempery... cokoli, co najdete doma.

Úkol:

Společně vytvořte plakát, který bude oslavovat svobodný svět, ve kterém žijeme, protože chcete lidem žijícím v TOTALITĚ pomoci změnit jejich život.

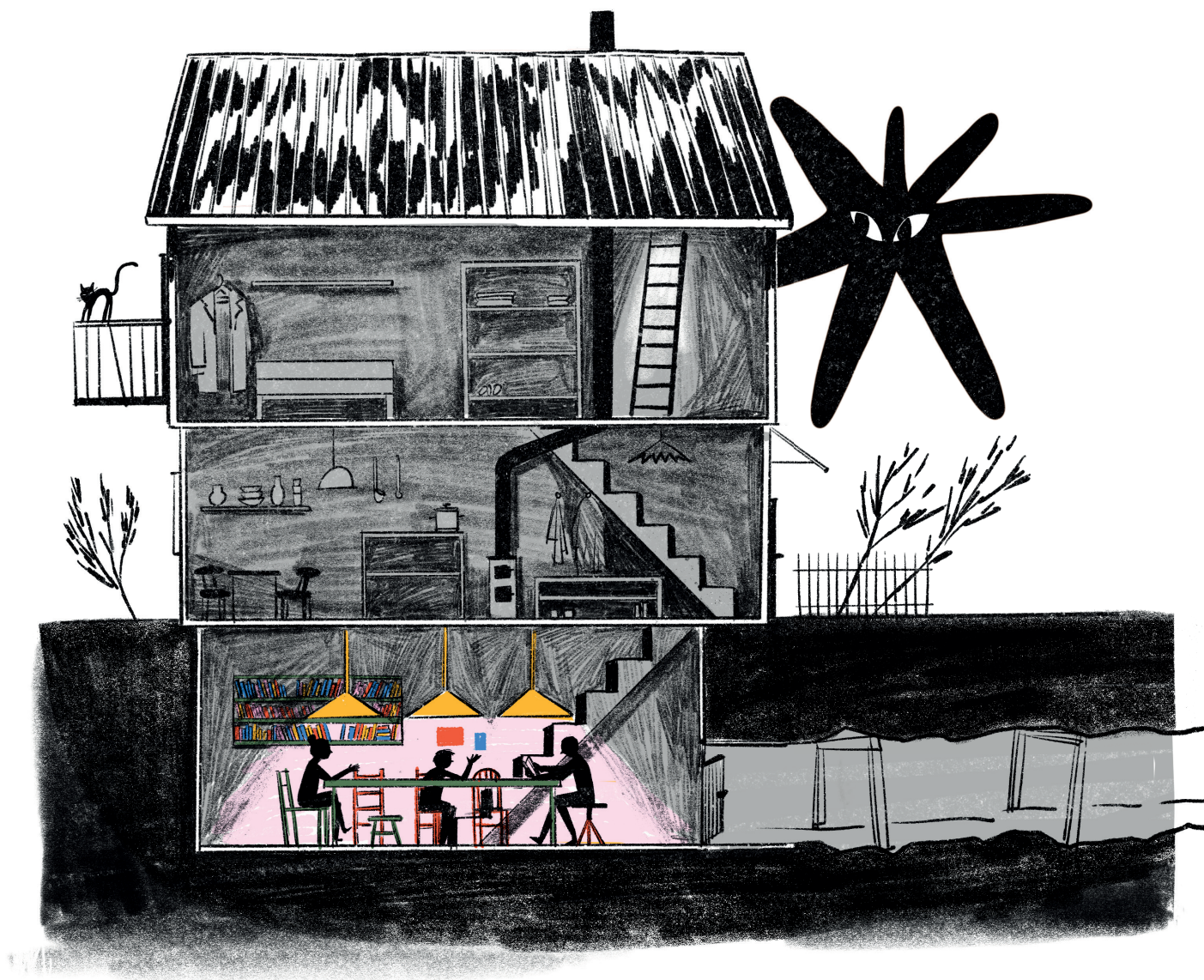

Určitě si říkáš: Lidem v totalitě nevadilo, jaký vedli život?

Je to těžké. Když jsi na něco zvyklý a nic jiného neznáš, není jednoduché to změnit. Ale **existovali lidé, kteří se snažili proti TOTALITĚ bojovat.**

Říkalo se jim **DISIDENTI**. Byli to takoví superhrdinové, kteří se snažili ukázat, že se dá žít lépe. Například **vylepováním takových plakátů**, jaký jsi společně s rodiči či prarodiči vytvořil.

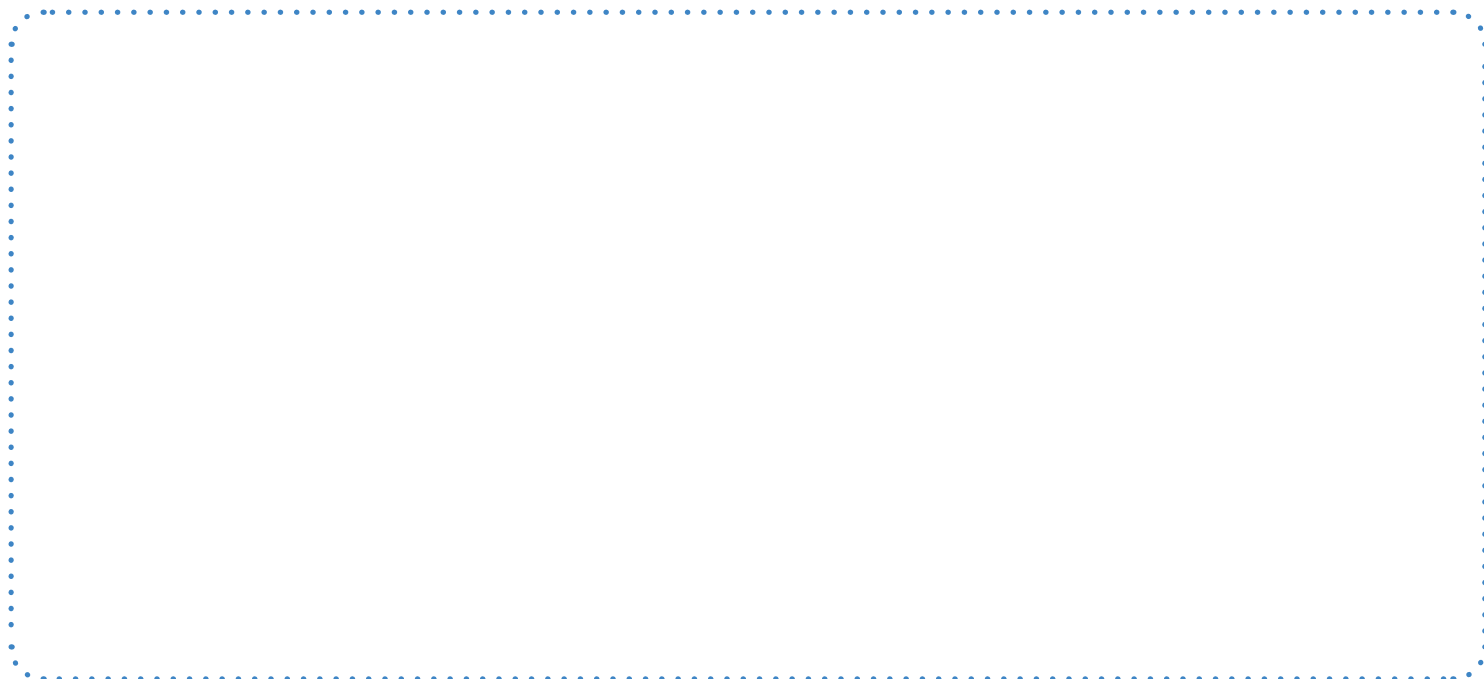

Otázka na rodiče a prarodiče:

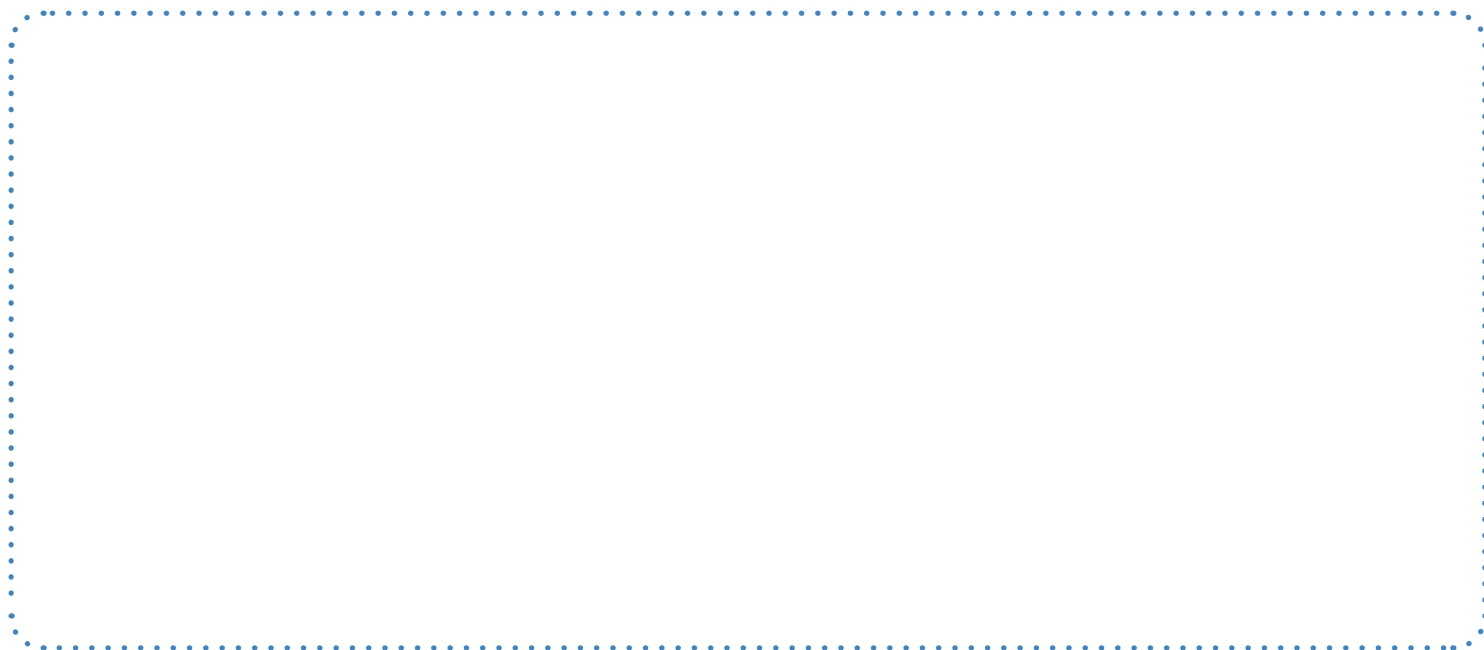
Znáte nějakého DISIDENTA? Jaký je jeho příběh?

Představ si, že máš super schopnosti, které ti pomohou bojovat proti totalitnímu režimu.

Jaké by byly?

Nakresli obrázek superhrdiny bojujícího proti TOTALITĚ:

Otázka na rodiče a prarodiče:

Jak byste se postavili k dnešnímu světu, kdyby se totalitní režim vrátil? Co byste dělali, abyste ochránili svoji svobodu?

Víš, že ještě dnes existují země, ve kterých je TOTALITA?

Společně je najděte a vyznačte na mapě světa, případně je vypište na papír.

Mapa je rozdělena na dva listy, aby ses na ni mohl/a podívat pěkně zblízka.

Tota našla způsob, jak BOJ PROTI totalitě vyhrát.

Zeptej se, jak se podařilo vyhrát tvým rodičům a prarodičům.

Jak se cítíte po rozhovorech o totalitě?

Co vás na tomto tématu nejvíce zaujalo?

Tento dialogový list má za cíl nejen seznámit děti s tím, co znamená totalita, ale také poskytnout prostor pro otevřenou diskuzi mezi generacemi. Sdílení vzpomínek a zkušeností je klíčové pro uchování historie a pro pochopení, jak cenné je žít svobodně a mít možnost vyjádřit svůj názor. **Věříme, že jste si společné poznávání užili a něco zajímavého se dozvěděli.**